

Managementul general al firmei

Colegiul științific:

Prof. univ. dr. Ion Popa (coordonator)

Prof. univ. dr. Cosmin Dobrin

Conf. univ. dr. Răzvan Corboș

Doina I. Popescu

Managementul general al firmei

Ediția a IV-a

Colecția
Management

**Editura ASE
București
2017**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2017, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Referenți:

Prof. univ. dr. Cosmin Dobrin

Prof. univ. dr. Ion Popa

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POPESCU, DOINA I.

Managementul general al firmei / Doina I. Popescu. -

Ed. a 4-a. - București : Editura ASE, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-34-0203-6

005

Editura ASE

Redactor: Luiza Constantinescu

Tehnoredactori: Carmen Nica

Mioara Gamulea

Coperta: Violeta Rogojan

Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru ideile exprimate, pentru originalitatea materialului și pentru sursele bibliografice menționate.

Această carte este dedicată părinților mei minunați.

Cuprins

Capitolul 1

ELEMENTE DE BAZĂ ALE MANAGEMENTULUI	13
1.1 Abordări conceptuale	13
1.2 Managementul ca artă și știință	14
1.3 Școlile de management	16
1.4 Funcțiile managementului	19
1.5 Procesul de management	21
1.6 Nivelurile și piramida ierarhică	23
1.7 Concepte-cheie	24
1.8 Întrebări și discuții	25

Capitolul 2

FIRMA ȘI MEDIUL	27
2.1 Mediul firmei	27
2.2 Caracteristicile mediului	29
2.3 Clasificarea mediului firmei	30
2.4 Concepte-cheie	35
2.5 Întrebări și discuții	35

Capitolul 3

INFORMAȚIA ȘI COMUNICAREA	37
3.1 Informația	37
3.1.1 Conceptul de sistem informațional	38
3.1.2 Componentele sistemului informațional	38
3.1.3 Informația și cerințele de raționalitate ale acesteia	46
3.1.4 Deficiențele majore ale sistemului informațional	47
3.1.5 Evoluția afacerii în era digitală	49
3.2 Comunicarea	50
3.2.1 Funcțiile și scopurile comunicării	54
3.2.2 Procesul de comunicare	56
3.2.3 Tipuri de comunicare organizațională	58
3.2.4 Factori de influență în procesul de comunicare	66
3.2.5 Rețele de comunicare în cadrul grupurilor mici	68
3.2.6 Bariere în comunicare	71
3.2.7 Metode și tehnici de perfecționare și dezvoltare a comunicării organizaționale	75
3.2.8 Comunicația de marketing – formă specifică de comunicare	77
3.3 Concepte-cheie	80
3.4 Întrebări și discuții	81

Capitolul 4

STRATEGIA FIRMEI	83
4.1 Conceptele de strategie, politică, tactică	83
4.2 Evoluția metodelor de analiză strategică la nivel de firmă (întreprindere)	85
4.3 Componentele strategiei	89
4.4 Câmpuri de acțiune pentru managementul strategic	91
4.5 Tipologia strategiilor firmei	94
4.6 Spre un management strategic antreprenorial	113
4.7 Implementarea strategiei – etapă decisivă în transpunerea în practică a strategiei	115
4.8 Management strategic versus marketing strategic	118
4.9 Arhitectura strategică și întreprinderile vizionare	119
4.10 Concepte-cheie	120
4.11 Întrebări și discuții	121

Capitolul 5

LUAREA DECIZIILOR	123
5.1 Conceptul și factorii primari ai deciziei	123
5.2 Cerințe impuse deciziei	124
5.3 Tipologia deciziilor	124
5.4 Procesul de luare a deciziei	126
5.4.1 Etapele luării deciziei	128
5.4.2 Influențe comportamentale în procesul decizional	133
5.5 Decizii de grup	137
5.5.1 Decizii individuale versus decizii de grup	137
5.5.2 Creativitatea în procesul luării deciziilor de grup	138
5.6 Concepte-cheie	141
5.7 Întrebări și discuții	141

Capitolul 6

ORGANIZAREA	143
6.1 Conceptul de structură organizatorică și componentele acesteia	143
6.2 Organizarea informală	147
6.3 Proiectarea structurii organizatorice	148
6.3.1 Diviziunea muncii	150
6.3.2 Autoritatea	151
6.3.3 Constituirea compartimentelor și formele generale de structură organizatorică	153
6.3.4 Aria de control	161
6.3.5 Modele de proiectare a structurii organizatorice	163
6.3.6 Particularități ale organizării companiilor multinaționale	167
6.4 Trăsături ale structurii organizatorice	168
6.5 Organizații virtuale	172
6.6 Concepte-cheie	173
6.7 Întrebări și discuții	173

Capitolul 7

MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE	175
7.1 Managementul resurselor umane – noi provocări în noua economie	175
7.2 Planificarea necesarului de resurse umane	178
7.3 Recrutarea	182
7.4 Selecția și angajarea	184
7.5 Pregătirea personalului	187
7.6 Managementul carierei	193
7.7 Economia socială	197
7.8 Evaluarea performanțelor resurselor umane și feedbackul	200
7.8.1 Evaluarea și obiectivele acesteia	200
7.8.2 Metode de evaluare	201
7.8.3 Inerviurile de evaluare	204
7.8.4 Feedbackul și evaluarea performanțelor	207
7.9 Concepte-cheie	208
7.10 Întrebări și discuții	209

Capitolul 8

MOTIVAȚIA	211
8.1 Conceptul de motivație	211
8.2 Forme ale motivației	212
8.3 Teorii privind conținutul motivației	214
8.3.1 Motivația în concepția lui A. Maslow	214
8.3.2 Teoria bifactorială motivație-igienă a lui F. Herzberg	217
8.3.3 Teoria ERG a lui C. Alderfer	219
8.3.4 Teoria necesităților a lui D. McClelland	220
8.4 Teorii și modele privind procesul de motivare	222
8.4.1 Teoria așteptării (speranței) a lui V. Vroom	222
8.4.2 Contribuțiile lui Porter și Lawler la teoria așteptării	225
8.4.3 Teoria echității	226
8.4.4 Stabilirea obiectivelor	228
8.5 Motivația aplicată	231
8.5.1 Îmbogățirea muncii	231
8.5.2 Rotația locurilor de muncă	232
8.5.3 Scurtarea săptămânii de lucru	233
8.5.4 Metoda programului flexibil (Flex-time)	234
8.6 Noi tendințe în programarea lucrului	235
8.6.1 Munca la domiciliu	235
8.6.2 Împărțirea muncii	236
8.7 Concepte-cheie	236
8.8 Întrebări și discuții	237

Capitolul 9

LEADERSHIP	239
9.1 Definiția și importanța leadershipului	239
9.2 Abordări ale relației de leadership	244
9.2.1 Teorii ale trăsăturilor de leadership	245

9.2.2 Teorii ale comportamentului în leadership.....	247
9.2.3 Abordarea situațională (contextuală).....	250
9.2.3.1 Modelul Fiedler al leadershipului contextual.....	250
9.2.3.2 Modelul rutei către obiectiv în leadership.....	252
9.2.3.3 Teoria situațională de leadership a lui Hersey și Blanchard (SLT).....	254
9.2.3.4 Abordarea de schimb lider-angajat (LMX).....	257
9.2.3.5 Modelul de leadership Vroom-Jago.....	259
9.2.4 Abordări contemporane în leadership.....	265
9.2.4.1 Leadership tranzacțional.....	265
9.2.4.2 Leadership transformațional.....	266
9.2.4.3 Leadership carismatic.....	267
9.3 Substituți și neutralizanți ai leadershipului.....	272
9.4 Surse de sporire a puterii liderului.....	273
9.5 Leadership multicultural.....	278
9.6 Concepte-cheie.....	281
9.7 Întrebări și discuții.....	281

Capitolul 10

CULTURA ORGANIZAȚIONALĂ.....	283
10.1 Conceptul de cultură organizațională.....	283
10.2 Bazele culturii organizaționale.....	290
10.3 Cultura organizațională și efectele sale.....	291
10.4 Crearea culturii organizaționale.....	294
10.5 Socializarea și cultura organizațională.....	297
10.5.1 Etapele socializării.....	297
10.5.1.1 Socializarea anticipativă.....	299
10.5.1.2 Acomodarea.....	299
10.5.1.3 Managementul rolului.....	300
10.5.2 Caracteristici ale socializării efective.....	301
10.5.2.1 Socializarea anticipativă efectivă.....	301
10.5.2.2 Acomodarea efectivă.....	302
10.5.2.3 Managementul efectiv al rolului.....	303
10.5.3 Mentori și socializare.....	304
10.5.4 Cultura organizațională și valori sociale.....	305
10.5.5 Socializarea unei forțe de muncă tot mai diversificată din punct de vedere cultural.....	308
10.6 Cultura națională și cultura organizațională a corporațiilor Implicații asupra managementului resurselor umane.....	311
10.6.1 Cultura.....	312
10.6.2 Planning și staffing.....	313
10.6.3 Evaluare și recompensare.....	315
10.6.4 Selectare și socializare.....	317
10.7 Globalizarea.....	319
10.7.1 Diferențiere versus integrare.....	320
10.7.2 Control versus autonomie.....	320

10.7.3 Limite: național versus corporații.....	321
10.8 Concepte-cheie.....	322
10.9 Tematică pentru dezbatere. Studiu de caz.....	322
10.10 Întrebări și discuții.....	323

Capitolul 11

MANAGEMENTUL SCHIMBĂRII	325
11.1 Managementul schimbării – concept, necesitate.....	325
11.2 Schimbarea – caracteristici, surse, etape.....	327
11.3 Factorii de succes în schimbare.....	329
11.4 Reproiectarea unei structuri organizatorice favorabile schimbării.....	334
11.5 Influența culturii organizaționale asupra schimbărilor organizaționale.....	335
11.6 Rezistența la schimbare și combaterea ei.....	342
11.7 Concepte-cheie.....	343
11.8 Întrebări și discuții.....	343

Capitolul 12

ETICA MANAGERIALĂ ȘI RESPONSABILITATEA SOCIALĂ	345
12.1 Acțiunile firmei și reacția socială.....	345
12.2 Părțile interesate și managementul problemelor sociale.....	347
12.3 Cele patru fațete ale responsabilității sociale.....	350
12.4 Etica managerială și sfera ei de cuprindere.....	356
12.4.1 Caracteristicile problemelor eticii manageriale.....	358
12.4.2 Forțele externe care afectează standardele etice.....	364
12.4.3 Forțele interne care afectează standardele etice.....	365
12.5 Etica în contextul globalizării.....	367
12.6 Metode de îmbunătățire a comportamentului etic.....	368
12.7 Codurile etice.....	371
12.8 Etica în lume.....	382
12.9 Concepte-cheie.....	384
12.10 Întrebări și discuții.....	385

Capitolul 13

NOI MODELE DE AFACERI ÎN NOUL CONTEXT SOCIOECONOMIC	387
13.1 Principalele probleme cu care se confruntă lumea oamenilor de afaceri.....	387
13.2 Economia circulară.....	391
13.3 Economia colaborativă (Sharing economy).....	395
13.4 Economia digitală.....	399
13.4.1 Reinventarea distribuției prin soluții inteligente conform noilor tehnologii.....	404
13.5 Concepte-cheie.....	409
5 Întrebări și discuții.....	410
BIBLIOGRAFIE ȘI WERGRAFIE	411